

រាជ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

ក្រសួងដែនការ

វេ ទិកាទី១ : ដែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (ជយអជ) បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩ - ២០១៣

បង្ហាញដោយ : ឯកឧត្តម ឆាយ ជន មេស្ត្រអន្តរាគ្គី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងដែនការ

នៅក្នុង វេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា លើកទី៣

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០

១. នៅក្នុងវេទិកាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់នេះ ខ្ញុំមានកិត្តិយសសូមជម្រាបជូន ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី និង អង្គវេទិកាទាំងមូលជ្រាបថា **ដែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (ជយអជ) បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣** ត្រូវបានអនុម័តរដ្ឋសភាចេញហើយ កាលពីថ្ងៃទី៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ហើយដំណើរការអនុម័តពិព្រឹទ្ធសភា និងការឡាយព្រះហស្តលេខពិព្រះមហាក្សត្រលើព្រះរាជក្រម ដើម្បីប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការ ។ បន្ទាប់ពីនេះ ឯកសារ **ជយអជ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣** និងត្រូវបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយជាផ្លូវការ ដោយ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំជាតិមួយ ហើយនិងត្រូវបានបែងចែកបែងចែកចែកចាយ ដល់ស្ថាប័នទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ រួមទាំងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ជប៉ែន ។ យោងទៅតាមរបៀបវារៈរបស់វេទិកានាថ្ងៃនេះ ខ្ញុំសូមធ្វើការបង្ហាញជូនអង្គវេទិកាទាំងមូលជ្រាប ពីវឌ្ឍនភាពដែលរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានអនុវត្ត **ជយអជ ២០០៦-២០១០** រួមទាំង**គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រាសកម្ពុជា (គអសក)** ផ្ទៃក្នុងនៃការប្រៀបធៀប **ជយអជ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣** និងកាលនុត្តរភាពនិងបញ្ហាប្រឈមនានា ដែលមានទាំងឱ្យមានការដោះស្រាយ នៅក្នុងដំណាក់កាលនៃ **ជយអជ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣**។

២. មុននឹងចាប់ផ្តើមបទបង្ហាញ ខ្ញុំសូមរំលឹកជូនអង្គវេទិកាទាំងមូលឱ្យបានជ្រាបថា ទើបតែចប់ពីឆ្នាំ១៩៩៩ មកប៉ុណ្ណោះ (គឺប្រមាណជាមួយមរតកស្ទើរកន្លងទៅ) ដែលប្រជាជនកម្ពុជាបានរស់នៅដោយឥតបានប៉ារ៉ាម៉ែត្រ ពេញលេញ នូវហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ដោះស្រាយ សន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ ច្បាប់និង សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និង ស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ច ។ ខ្ញុំមានមោទនភាពនិង លើកឡើងថា ក្នុងរយៈពេលជាប់មួយមរតកស្ទើរកន្លងមកនេះ យើងបានធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពដ៏ធំធេង ក្នុងការដឹកនាំប្រទេសជាតិ ឱ្យចេះដឹងបានទៅមុខ ក្នុងក្រុងរដ្ឋ សន្តិភាព ស្ថិរភាព កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។

៣. ជម្រុះ ទោះបីជាមានបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗ ដែលបានលេចឡើង ដោយមិនបានរំពឹងទុកជាមុន ក្នុងរយៈពេលបច្ចុប្បន្នកម្ម នៃវឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ចសហគមន៍ និងកាលបរិច្ឆេទនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុសហគមន៍ ដែលបណ្តាល

មកពីហេតុផលនៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងដីធ្លីនៅក្នុងស្ថានភាពកម្រិតមួយចំនួនក៏ដោយ ក៏រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានពង្រឹង បន្ថែមទៀត នូវសមិទ្ធផលទាំងឡាយរបស់ខ្លួន ដោយបន្តការអនុវត្តប្រកបដោយការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ នូវ**បទដ្ឋានស្រូវ ចេតកាល**តាមរយៈ **ជំហាន ២០៦-២១០** ។ សមិទ្ធផលទាំងនេះ ដូចជាខ្លឹមសារសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

- សន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ សន្តិសុខ និង សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ត្រូវបានពង្រឹង នៅលើមូលដ្ឋាននៃសន្តិ- ប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស ។ ការចោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់លើកទី៧ដោយសេរី និងបង្កើនច្រើន ត្រូវបានប្រៀបធៀបក្នុងឆ្នាំ២០១៣ ។ ការចោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រលើកទី៤ ត្រូវបាន ប្រៀបធៀបក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ។
- ស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ក្នុងកម្រិតខ្ពង់ ដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក ត្រូវបានធានា ឱ្យមាន ព្រមទាំង ការរក្សាអតិរេកឱ្យមានកម្រិតទាបនិងអត្រាប្តូរប្រាក់ឱ្យមានស្ថិរភាព ។ ភាពប្រកួត ប្រជែងនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិត្រូវបានពង្រឹង តាមរយៈ ការបង្កើនផលិតភាពកសិកម្ម ការកសាងមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ច ជនបទ ការពង្រីកវិស័យឧស្សាហកម្ម ជាពិសេស ដើម្បីពង្រីកបន្ថែមទៀតនូវជំនាញនិងវិស័យឧស្សាហកម្ម កាត់ដេរ ។ វិស័យសេវាកម្មទាំងមូល ក៏ត្រូវបានពង្រីកយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដែរ ។ ប្រការទាំងអស់នេះ បានបង្កើត ការងារនិងការហូបចូលមូលធនជាច្រើន ដល់បុគ្គលនិងបុគ្គលិកជាច្រើននៃសេដ្ឋកិច្ច ។
- តាមរយៈ **“កម្មវិធីកែលម្អការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ”** ភាពអាចធ្វើទុកចិត្តបាននៃថវិកា ត្រូវ បានបង្កើន ដូចជាបានបង្ហាញឱ្យឃើញ តាមរយៈ ការបង្កើនចំណូល និងការធ្វើការណាមួយចំណាយរបស់ រាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេស ការបង្កើនអតិរេកចំនួនថវិកាជាតិ ដែលបានរួមចំណែកក្នុងការពង្រីក ការ វិនិយោគលើ បេឡាធនសម្បត្តិសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ច សំដៅការលើកកម្ពស់សេវាកម្មសាធារណៈ និងការ កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។
- តាមរយៈ ការអនុវត្តប្រកបដោយជោគជ័យនូវ គោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា យើងមាន លទ្ធភាពកាត់បន្ថយកម្រិតនៃភាពក្រីក្របានជាខ្លាំងក្នុងចំណោមប្រជាជន និងជាកម្រិតទាបជាង ។
- វិស័យសេដ្ឋកិច្ច បាននិងកំពុងមានការរីកចម្រើនជាខ្លាំងក្នុងចំណោម៖ នៅក្នុងវិស័យអប់រំ អត្រានៃការសិក្សា បានកើនឡើង ហើយអត្រាចេះបំបៅកូនក្រីក្រនិងអត្រាស្រ្តីថ្នាក់ បានធ្លាក់ចុះ ចំណែកនៅក្នុង វិស័យសេដ្ឋកិច្ច អត្រាមរណភាពទារកនិងកុមារ និងអត្រាអ្នកក្នុង មេរោគអេដស៍/អ៊ីដអេដស៍ ក៏បាន ធ្លាក់ចុះដែរ ។
- វិស័យឯកជនបានឆ្លាយទៅជា “ក្បាលម៉ាស៊ីនពិភពលោកនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច” ហើយបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ ក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចទាំងក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ចហេតុ និងទាំងក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ។
- ភាពជាដៃគូជាមួយអ្នកមានចំណែកកាត់បន្ថយនូវអស់ ជាពិសេស ជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការ វិនិយោគឯកជន និងសង្គមស៊ីវិល ត្រូវបានពង្រឹង ។

២. ចំពោះភាពក្រីក្រ យើងកាត់បន្ថយក្នុងកម្រិតមួយតូចៗកាត់បន្ថយ។ នៅក្នុងសន្ទុកជាដំបូងបាន ចែកចំណែក មានបញ្ហាកាត់បន្ថយកម្រិតភាពជាដំបូងនេះ ។ ខ្ញុំសូមលើកឡើង ពីចំណុចខាងមុខមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម :

- នៅក្នុងអំឡុងពេល ពីឆ្នាំ២០០៤ ដល់ ឆ្នាំ២០០៧ កម្រិតនៃភាពក្រីក្រ បានថយចុះ ៤,៦ភាគរយ ដោយ បញ្ហាឱ្យយើងពិការថយចុះ ក្នុងកម្រិតច្រើនជាង ១ ភាគរយ ក្នុងមួយឆ្នាំ ។
- ការកើនឡើងកាត់បន្ថយ ទាំងផ្នែកបរិមាណនិងគុណភាព នៃការប្រើប្រាស់ពិការភាពគ្រួសារសម្រាប់មនុស្ស ម្នាក់ៗ (ដែលត្រូវបានគេប្រើប្រាស់ជាទូទៅសម្រាប់វាស់វែងស្តង់ដារនៃការរស់នៅ) ត្រូវបានធ្វើឱ្យកើត មានឡើង ។
- ភាពស្រស់ឡើងឡើងកាត់បន្ថយនៃសុខុមាលភាព ក្នុងក្រុមបញ្ហាភាគីដែលក្រីក្របំផុត និងក្រុមបញ្ហាភាគ ដែលក្រីក្របំផុតបន្ទាប់ ត្រូវបានធ្វើឱ្យសម្រេចបាន ដោយសារតែ ការធ្វើឱ្យស្រស់ឡើងនៃក្តីជាច្រើន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់សេវាកម្ម និងលទ្ធផលនានានៃការអភិវឌ្ឍមនុស្ស ។ សមិទ្ធផលជាច្រើន ត្រូវបាន សង្កេតឃើញមាន នៅក្នុងវិស័យ អប់រំ សុខាភិបាល ជលិកម្មកសិកម្ម និង អាហារូបត្ថម្ភ ។ ការទទួល បានជ័យជំនះនូវសេវាកម្មសាធារណៈផ្សេងៗ ត្រូវបានធ្វើឱ្យស្រស់ឡើង ដោយគិតជា ច្បាស់មធ្យមទៅ កាន់មណ្ឌលសុខភាពសាធារណៈ ដែលនៅជិតបំផុត ។ ប្រការទាំងនេះ ក៏បានរួមផ្សំជាមួយ ជាមួយនឹង ការលើកកម្ពស់ទាំងបរិមាណនិងគុណភាពនៃបណ្តាញផ្លូវថ្នល់ និងការកើនឡើងនៃប្រាក់ចំណូលរំពេច បញ្ហា ឱ្យយើងពិការមូលហេតុនៃការធ្វើឱ្យស្រស់ឡើងនូវ អត្រានៃការសិក្សា ឬ ពិសោធន៍នៃការគិតគូរដល់សុខ ភាព ។ ជាមួយគ្នានេះ លទ្ធផលការងារជាច្រើន ត្រូវបានបន្តធ្វើឱ្យស្រស់ឡើង ដូចជា កម្រិតមធ្យមនៃ ការទទួលបានការអប់រំ និងលទ្ធភាពសុខភាពដែលត្រូវបានរាយការណ៍ដោយសមមុខខ្លួនផ្ទាល់។

៥. ការការពារសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានដោយបំណែក និងការប្រកាន់បញ្ជូនមាតិកាដែលត្រូវ បាននាំចេញ ពីយន្តការអនុវត្តក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ឥឡូវនេះ បានបន្ថែមនូវបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនថែមទៀត ដោយសារ វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុនិងសេដ្ឋកិច្ចសាធារណៈ ។

៦. ដោយមានគោលបំណងធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាព ឆ្ពោះទៅសម្រេច **គោលដៅអភិវឌ្ឍសហគមន៍កម្ពុជា (គអសក)** យើងបានឯកភាពចំពោះគោលដៅចំនួន ៩ នៅឆ្នាំ២០០៣ ដែលមូលដ្ឋានទាំង គោលដៅទី៩ ទាក់ទង នឹង ការដោះមិន ឆ្លើយតបនឹងចំណុច និងការសង្គ្រោះជនរងគ្រោះ ។ បច្ចុប្បន្ន ក្រសួងជនការ ដោយមានការ គាំទ្រពី កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិប្រចាំនៅកម្ពុជា កំពុងដំណើរការប្រែប្រួល **គោលការណ៍វិនិច្ឆ័យឡើងវិញ គអសក ឆ្នាំ២០១០** នៅក្នុងផ្នែកនៃការប្រែប្រួលសម្រាប់វិនិច្ឆ័យឡើងវិញ **គអសក គោលការណ៍សហប្រជាជាតិ ឆ្នាំ២០១០** ដែល នឹងប្រព្រឹត្តទៅនៅក្នុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ ។ ការវិភាគដំបូងបង្អស់ ដែលវិនិច្ឆ័យពី វឌ្ឍនភាពនៃការសម្រេច ចំណុចដៅនៃ**គអសក**បញ្ហាជា :

ក. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នឹងឈានទៅសម្រេចចំណុចដៅនៃ *គម្រោង* នៅឆ្នាំ២០១៥ ចំពោះ គោលដៅ ទី៤ ទី៦ ទី៨ និងទី៩ ។

ខ. ទោះបីជាមានបញ្ហាប្រឈមថ្មីៗ ដែលបានលេចចេញដោយមិនបានរំពឹងទុកជាមុន ដោយសារពិបត្តិការបញ្ជាក់ និងឱនភាពសេដ្ឋកិច្ចកាលបរិច្ឆេទ ក៏ដោយ ក៏រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានៅតែប្តេជ្ញាចិត្ត ការពារសមិទ្ធផល នានា ដែលសម្រេចបានដោយលំបាកកន្លងមក នៅក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងរក្សាលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ ឆ្ពោះទៅសម្រេចចំណុចដៅនៃ *គម្រោង* នៅឆ្នាំ២០១៥ ចំពោះ គោលដៅ ទី១ និង ទី២ ។

គ. ចប់កិច្ចការប្រតិបត្តិសេវាសាធារណៈ ដែលត្រូវបានបំពេញច្បាប់ចម្លងនូវ រចនាសម្ព័ន្ធអប់រំនិងសុខាភិបាល យើងបានខិតខំបែងចាយមកហើយ ក្នុងការស្តារនិងកសាងឡើងវិញនូវសេវាអប់រំនិងសុខាភិបាល រស់នៅ ។ ទោះបីជាយើងសម្រេចបានខ្លះៗនៃការដំណើរការកន្លងមកក្នុងនេះក៏ដោយ បើយើងពិនិត្យ មើលទំហំនៃការងារ និងធនធានដែលមានកម្រិតសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្ររស់នៅ ក៏ដូចជា ភាពមាន កម្រិតនៃធនធានមនុស្ស ធ្វើឱ្យយើងមានលទ្ធភាពទាប ក្នុងការសម្រេចឱ្យបានចំណុចដៅមួយចំនួន នៃ *គម្រោង* ដែលបានកំណត់សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ គឺ គោលដៅ ទី២ ទី៤ និង ទី៧ ។

៤. ការសម្រេចចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការប្រៀបធៀប *ជម្រើស បច្ចេកទេស ២០០៩-២០១៣* គឺដើម្បី សម្រេចគោលដៅចម្បងពីរ ។ *គោលដៅទី១* គឺដើម្បីបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិរបស់ *ជម្រើស បច្ចេកទេស ២០០៩-២០១៣* ជាមួយអាណត្តិរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សម្រាប់សិទ្ធិកាលទី៤ នៃរដ្ឋសភា សំដៅធានាថា សកម្មភាពដែល បានគ្រោងទុកទាំងឡាយរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងអស់ ត្រូវបានប្រៀបធៀបឡើង ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាព ទាំងឡាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុង *ឆ្លើយស្របច្បាប់ វិចិត្រសាស្ត្រ វិស័យកសិកម្ម* ។ *គោលដៅទី២* គឺ ដើម្បីធានាថា ការងារដែលត្រូវបើកឡើង ដោយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីអនុវត្តគោល នយោបាយអាទិភាពទាំងនេះ ត្រូវបានប្រៀបធៀប ដោយមានការគិតគូរដល់ ផលប៉ះពាល់នៃការធ្លាក់ចុះនៃសេដ្ឋកិច្ច ពិភពលោក ដែលអាចមានមកលើសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។

៨. ដើម្បីធ្វើឱ្យ *ជម្រើស បច្ចេកទេស ២០០៩-២០១៣* ក្លាយជាឧបករណ៍ប្រើជំនាញច្បាស់មួយ សម្រាប់ ការអនុវត្តនូវបណ្តាគោលនយោបាយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលបានបើកឡើងនៅក្នុង *ឆ្លើយស្របច្បាប់ វិចិត្រសាស្ត្រ វិស័យកសិកម្ម* ។ វិចិត្រសាស្ត្រនៃការធ្វើជំនាញ ត្រូវបានកែសម្រួលបន្ថែមទៀត ។ វិចិត្រសាស្ត្រនៃការកែសម្រួល នេះ បានផ្តោតលើ *ក្រសួង-ស្ថាប័ន* ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាព ទាំងឡាយ នៅក្នុងមុខងារនៃ *ឆ្លើយស្របច្បាប់ វិចិត្រសាស្ត្រ វិស័យកសិកម្ម* ដែលត្រូវបានកំណត់ឡើង ដោយក្រសួង-ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ បានគ្រោងឡើង ដើម្បីអនុវត្តគោលនយោបាយអាទិភាពទាំងឡាយ និង *កែតម្រូវប្រព័ន្ធ* ដែល ក្រសួង-ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ ត្រូវបានស្នើឱ្យបានត្រឹមត្រូវបំផុត ដើម្បីអនុវត្តសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែល

បានគ្រងសម្រាប់អំឡុងឆ្នាំ២០១៩-២០១៣ ។ ជយអរដ ហុក្សន្ទកម្ម ២០១៩-២០១៣ ត្រូវបានប្រែប្រួលឡើង ផ្អែកលើធាតុចូលនានា ពីក្រសួង-ស្ថាប័ននីមួយៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។ ក្រសួងជនការបានអនុវត្តវិធានការ សំខាន់ៗ នានា ដើម្បីធានាថា គ្រប់ភាគីដែលមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ មានឱកាសក្នុងការផ្តល់ធាតុចូល និង ធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា ក្នុងការប្រែប្រួលធាតុចូលសេចក្តីនៃក្រសួងជនការ ។

៩. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្រែប្រួលក្រុមការងារមួយ ដឹកនាំដោយក្រសួងជនការ ដើម្បីដំណើរការពង្រឹងការ ធ្វើតុល្យភាពនិយមន័យ ការងារជនការ ការចំណាយវិនិយោគសាធារណៈរបស់រដ្ឋ និង ការបែងចែកនិងប្រើប្រាស់ ធនធានពីគ្រប់ប្រភព សម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។ ជាផ្នែកមួយនៃកិច្ច ខិតខំប្រឹងប្រែងនេះ ក្រសួងជនការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ បានធ្វើការយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីធានាថា ដំណើរការនៃការកំណត់គម្រោងវិនិយោគសាធារណៈ ដោយក្រសួង-ស្ថាប័ន មានទំនាក់ ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធទៅនឹង ការប្រែប្រួលខ័ណ្ឌយន្តសាស្ត្រថវិកា សម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

១០. ការបង្កើត“ស្ថានភាពនិងចំណុចដៅសំខាន់ៗសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ” គឺជាផ្នែកមួយយ៉ាងសំខាន់ នៃដំណើរការប្រែប្រួល ជយអរដ សម្រាប់ធានាឱ្យការតាមដានត្រួតពិនិត្យ ការអនុវត្ត ជយអរដ ហុក្សន្ទកម្ម ឱ្យមាន ប្រសិទ្ធភាព ។ ដើម្បីធានាការចូលរួម របស់អ្នកដែលមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្រសួងជនការបានបង្កើតឡើង នូវ អនុក្រុមការងារនៃក្រុមការងារបេក្ខាទស្សនៈជនការនិងកាត់បន្ថយហានិភ័យ ដើម្បីប្រែប្រួល ស្ថានភាពនិង ចំណុចដៅសំខាន់ៗសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ ដែលនឹងត្រូវធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម សម្រាប់ ជយអរដ ហុក្សន្ទកម្ម ២០១៩-២០១៣ ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើ បទពិសោធន៍នានាដែលទទួលបាននៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការ តាមដានត្រួតពិនិត្យ ជយអរដ ២០០៦-២០១០ ហើយនិងបញ្ចប់កិច្ចការនេះ នៅមុនពេលដែលការងារវិភាគតាម តម្លៃរួមលើកទី១ ស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្ត ជយអរដ ហុក្សន្ទកម្ម ២០១៩-២០១៣ ចប់ដោយដំណើរការ ។ អនុក្រុមការងារនេះ ត្រូវបានតម្រូវឱ្យធានាថា ស្ថានភាពនិងចំណុចដៅសំខាន់ៗសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ របស់ ជយអរដ ហុក្សន្ទកម្ម ២០១៩-២០១៣ ត្រូវបំពេញនូវលក្ខណវិនិច្ឆ័យសំខាន់ៗចំនួនពីរ គឺ : (១) ស្ថានភាព និងចំណុចដៅនីមួយៗដែលបានស្នើឡើង ត្រូវតែជាស្ថានភាពដែលអាចវាស់វែង ហើយត្រូវ ធានាថា ទិន្នន័យសម្រាប់ ការតាមដានត្រួតពិនិត្យលើស្ថានភាពនិងចំណុចដៅទាំងនោះ អាចមានទាន់ពេលវេលាសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ ឬក៏ អាចប្រមូលបានតាមពេលកំណត់ (២) ក្រសួងស្ថាប័នមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ត្រូវបានកំណត់ ហើយបាន យល់ព្រមធ្វើជាអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ លើការវិវត្តប្រែប្រួល នៃស្ថានភាពនិង ចំណុចដៅទាំងនោះ ។ អនុក្រុមការងារនៃក្រុមការងារបេក្ខាទស្សនៈជនការនិងកាត់បន្ថយហានិភ័យ បានខិតខំ

ប្រើប្រែប្រែប្រួលសម្រេចការងារនេះ ហើយក្រសួងជនការកើតម្តងថ្លៃអំណាច។ ចំពោះការសម្រេចបានហេតុអ្វី
 ការងារនេះ ។ បញ្ចប់ការងារនេះ ក្នុងការកំណត់ចំណុចដ៏សំខាន់ៗសម្រាប់ការគោរពសិទ្ធិក្រីក្រ ជួយអស់
 ២០០៦-២០១០ នៅពុំមានការប្រែប្រួលឡើយ ។ ទោះជាដូច្នេះក្តី អនុក្រមការងារនៃក្រុមការងារបេក្ខភាព
 ចម្រុះជនការនិងកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ កំពុងបន្តការងារនេះឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់ នៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ដែល
 នេះគឺជាអាទិភាពខ្ពស់របស់ក្រសួងជនការ ។

១១. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានកំណត់នូវចំណុចដ៏សំខាន់ៗនៃតម្រូវការវិនិយោគហេតុអ្វីសម្រាប់ការងារ ដែលអាចមាន
 តម្លៃប្រមាណ ២៤ ៣៤០,៦ ពាន់លានរៀល (ឆ្នើម ៦,២៤០ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក) ដើម្បីអនុវត្តគម្រោងសេចក្តី
 ព្រមព្រៀងសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងសម្រាប់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ។ តម្លៃចំនែកនេះ រួមបញ្ចូលនូវ :

- ៣២ភាគរយនៃការវិនិយោគដែលបានកំណត់ ត្រូវ ជា ៨ ២៣៤០ ពាន់លានរៀល (ឆ្នើម ២៣០ ៩ ពាន់លាន
 ដុល្លារអាមេរិក) សម្រាប់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ។
- ២៤ភាគរយនៃការវិនិយោគដែលបានកំណត់ ត្រូវ ជា ៦ ១៣៤០ ពាន់លានរៀល (ឆ្នើម ១,៤០ ៣ ពាន់លាន
 ដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ។
- ២០ភាគរយនៃការវិនិយោគដែលបានកំណត់ ត្រូវ ជា ៤ ២០ ៩,៤ ពាន់លានរៀល (ឆ្នើម ១,៣១ ៨ ពាន់លាន
 ដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព ។
- ២០ភាគរយនៃការវិនិយោគដែលបានកំណត់ ត្រូវ ជា ៤ ២០ ៩,៤ ពាន់លានរៀល (ឆ្នើម ១,៣១ ៨ ពាន់លាន
 ដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ប្រព័ន្ធស្រោចស្រព និងកម្មវិធីអន្តរាគមន៍ ។

១២ ដោយផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌចំណាយសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបាននិយាមនៃការប្រមាណ
 ៤ ១២៦,៣ ពាន់លានរៀល (ឆ្នើម ៤៦ ១ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក) ដើម្បីអនុវត្តគម្រោងអាទិភាពរបស់
 ខ្លួន នៅក្នុងនីតិកាលទី៤ នៃរដ្ឋសភា ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានជំនឿជាក់ថា តម្រូវការវិនិយោគសម្រាប់ប្រព័ន្ធ
 សាធារណ ដែលមានប្រមាណ ៤ ៣២០ ពាន់លានរៀល (ឆ្នើម ៤៦ ១ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក) ក្នុងមួយឆ្នាំ អាច
 នឹងទទួលបាន ពីការបន្តគាំទ្រពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ជាប្រពៃណីនិងមិនមែនប្រពៃណី និងពីចំណូលបន្ថែមថ្មីពី ប្រេង ឧស្ម័ន
 និងធនធានរ៉ែ នៅពេលដែលអាជីវកម្មនេះ ត្រូវបានដំណើរការជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ។

១៣. ចំពោះការបន្តការងារនិងបញ្ហាប្រឈមនានា ដែលចាំបាច់ត្រូវដោះស្រាយនៅក្នុងអំឡុងពេលនៃការអនុវត្ត
 ជួយអស់ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០០៩-២០១៣ ឯកសារ ជួយអស់ បច្ចុប្បន្នកម្ម ផ្តល់នូវការវិភាគស្តីពីស្រាវជ្រាវលើបញ្ហានេះ ។
 ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូន អង្គចៅក្រមនាំមុខ ពី អនុសាសន៍របស់ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ
 នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំកម្មវិធី លើក ១ ស្តីពី វគ្គសិក្សាសម្រាប់កម្ពុជាឆ្នាំ២០០៩ លើប្រធានបទថ្មីពី “កម្ពុជា

និរិបត្តិស្ថិតិកិច្ចការលោក : ជម្រះពាល់ គោលនយោបាយ ឆ្លើយតប និង វិធានការ”។ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ នាយករដ្ឋមន្ត្រី បានជួបបញ្ជាក់ថា “បញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ តម្រូវឱ្យមានមិនត្រឹមតែ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិង ជំហរការងារ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងវិស័យឯកជន ប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងតម្រូវឱ្យមានការ សម្របសម្រួលសហការនៅក្នុងចង្កោមស្ថាប័ន ក្រសួង មន្ទីរ រហូតដល់រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងសហគមន៍អភិវឌ្ឍន៍ ជប៉ុន ។ នៅក្នុងវិស័យឯកជន ដូចជា កសិកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធភាពកំពង់ និងធារាសាស្ត្រ និងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ព្រមទាំង ការស្តារការសហប្រតិបត្តិការ ។ ខ្ញុំសូមឱ្យក្រសួងមន្ទីរពាក់ព័ន្ធ ទាំងអស់ ជាពិសេស ជាដឹកនាំក្រសួង ត្រូវធ្វើការជាមួយគ្នា និងសហការគ្នាឱ្យបានតែជិតស្និទ្ធ ថែមទៀត ដើម្បី ធានាថា កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបានរៀបចំឡើងនិងអនុវត្តដោយឆាប់រហ័ស និងមានប្រសិទ្ធភាព ។ ការធ្វើបែបនេះ ធនធានហិរញ្ញវត្ថុមាន ដោយគាំទ្រដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍រហូតដល់យើង នឹងត្រូវបានឱ្យផ្តល់ភាគីកើនឡើង សម្រាប់ការ អភិវឌ្ឍគម្រោងការហេដ្ឋារចនា ។ ការងារទាំងនេះ មិនមែនជាយុទ្ធសាស្ត្រអនុវត្តទេ ប៉ុន្តែ ដោយសារវិបត្តិនេះ តម្រូវឱ្យយើងទាំងអស់គ្នាត្រូវ ធ្វើការរួមគ្នាកាន់តែច្រើនថែមទៀត ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម”។

១៤. ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ ការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីផ្តល់ សេវាកម្មហេដ្ឋារចនាឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងដើម្បីជំរុញឱ្យមានការសហប្រតិបត្តិការនិងការសហប្រតិបត្តិការ គឺជាការងារបន្ទាន់ចំពោះ មុខ ។ ឥន្ទ្រីមនិងនេះ ការងារដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ដោះស្រាយចំពោះមុខ ជប៉ុននេះ គឺត្រូវ :

- ការធានាឱ្យមាន ការផ្ទេរស្ថេរស្ថានធនធានសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ កាន់តែច្រើនឡើង ដែលផ្តោតលើ ក្រុមជនងាយរងគ្រោះ និងប្រជាជនក្រីក្រនៅសហគមន៍ជនបទ ជាពិសេស សហគមន៍ជនបទជាច្រើនរាល់។
- ការបង្កើនឱ្យបានច្រើន នូវសមាមាត្រនៃធនធានសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបានធ្វើការ និងផ្តល់ដល់ ក្រុមជនងាយរងគ្រោះនិងប្រជាជនក្រីក្រ តាមរយៈ វិធានស្ត្រីនៃការផ្តល់កម្មវិធី ដែលផ្តោតលើ ការចូលរួម យ៉ាងសកម្មនៃប្រជាជនក្រីក្រក្នុងការប្រើប្រាស់នូវធនធានទាំងនេះ ដើម្បី លើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅ និង បង្កើនប្រាក់ចំណូលរបស់ប្រជាជន និង ការរួមចំណែករបស់ពួកគាត់ទៅក្នុងស្ថេរភាពសង្គម។
- ការបោះជំហានយ៉ាងលឿនឆ្ពោះទៅរកប្រែប្រួលស្ថានភាពស្រស់ស្អាតឱ្យបានលឿន និងកម្មវិធីគាំទ្រទូទាំងវិស័យ ដើម្បីអនុវត្តស្ថេរភាពស្រស់ស្អាតទាំងនេះ ដោយក្រសួងស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដោយមានការគាំទ្រពី ដៃគូសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។

១៥. ខ្ញុំសូមធានាថា នៅពេលដែលយើងនៅតែប្តូរចិត្តក្នុងការទទួលខុសត្រូវយ៉ាងពេញលេញ ក្នុងដំណើរការ នៃការអភិវឌ្ឍរហូតដល់ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា/ក្រសួងជនការ ក៏នៅតែប្តូរចិត្តយ៉ាងមុតមាំ ក្នុងការបន្តដំណើរ ការអនុវត្តនូវវិធានស្ត្រីដោយមានការចូលរួម នៅក្នុងដំណើរការនៃការរៀបចំ ជយអរដ ក៏ដូចជា នៅក្នុងដំណើរការ

តាមដានក្រុមការងារ ការអនុវត្តជ័យជម្នះ ។ ដូចយើងបានចោះដំហានមួយដំហានរួចហើយ ក្រសួងជនការ ក៏បាន ប្តេជ្ញាចិត្ត ដោះស្រាយនូវបញ្ហាសំខាន់ៗមួយចំនួន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារដែលក្រុម យកមកអនុវត្ត ដើម្បី :

- ពង្រឹងទំនាក់ទំនង រវាង ដំណើរការប្រៀបធៀបជនការនិងការប្រៀបធៀបកម្មវិធីនិយោគសាធារណ ដែលប្រៀបធៀប ឡើងដោយក្រសួងជនការ ការប្រៀបធៀបក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រចីកាសម្រាប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ដោយក្រសួង ឈ្លើកចំណីបញ្ជីរដ្ឋ និង ការរក្សាគោលនយោបាយស្របច្បាប់ ដោយគោរពក្បួនការនីតិវិធីស្នូលនិងអភិវឌ្ឍន៍ កម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ។
- ប្រៀបធៀប និងអនុវត្តវិធីសាស្ត្រនានា ដែលនឹងពង្រឹង ទំនាក់ទំនងរវាង ជនការជាតិ និងជនការនៅថ្នាក់ ក្រោមជាតិ ព្រមទាំងជាមួយនឹង ការផ្តួចផ្តើមនានាសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកំណែ ចម្រើនវិស័យការងារនិងវិស័យមធ្យម ។

១៦. ជំនិះបញ្ចប់ ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា/ ក្រសួងជនការ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា វេទិកានេះ នឹងធ្វើឲ្យបាននូវសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់ សម្រាប់ការអនុវត្តកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍ នានា ដែលបានកំណត់នៅក្នុង ជ័យជម្នះ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០១៩-២០១៣ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការអភិវឌ្ឍ សង្គម- ឈ្លើកចំណីនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ នៅកម្ពុជា ។

សូមអរគុណ !